

**РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ
ЕДУКАЦІЇ ФАХІВЦІВ
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА**

---

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції
(м. Харків, 17 травня 2024 рік)*

4. Коваль К. Розвиток «softskills» у студентів – один із важливих чинників працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2015. № 2. С. 162–167.

5. Медвідь Т., Терешенко Н. Формування soft skills у процесі фахової підготовки майбутніх хореографів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Вип. 4, 2021. С 165-178.

6. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/45011> (дата звернення: 10.04.2024).

7. Europe Direct is a service to help you find answers to your questions about the European Union. British Council: website. URL: <http://www.britishcouncil.org/sites/britishcouncil.uk2/files/youth-iactionkeycomp-en.pdf> (дата звернення: 09.04.2024).

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Лєдок М. В.

Актуальність проблеми. В умовах розвитку інформатизації освіти та створення інформаційного освітнього простору підвищуються вимоги до рівня інформатичних компетенцій вчителів початкової школи. Це підкреслює актуальність завдання вищої педагогічної освіти у підготовці компетентного, конкурентоспроможного фахівця, здатного самостійно та творчо вирішувати професійні завдання.

Реформування української освіти також має на меті активне впровадження інновацій, про що затверджено в нормативних документах та Державному базовому стандарті повної загальної середньої освіти. В останні роки у відповідності до нормативних документів змінилися вимоги до підготовки вчителів, які зможуть навчати дітей згідно Концепції Нової української школи. При цьому інформаційно-комп'ютерні технології відіграють неабияку роль для становлення особистості молодого покоління: інтелектуально розвиненого, соціально адаптованого, морально та психологічно стійкого. Саме тому підготовка майбутнього вчителя початкових

класів та розвиток його інформатичної компетентності є цілісним, динамічним, різнорівневим процесом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітлення різних аспектів формування інформаційно-комунікаційної компетентності вчителя, у тому числі й вчителя початкових класів, знаходимо у дослідженнях В. Бикова, М. Жалдака, А. Коломієць, Н. Морзе, Л. Петухової, Ю. Рамського, Є. Смірнкової-Трибульської, О. Співаковського, О. Спіріна, Ю. Триуса та ін.

Теоретико-методичні та практичні основи формування інформатичних компетентностей підготовки майбутніх учителів початкових класів відображені у працях В. Барановської, О. Барної, А. Коломієць, Н. Морзе, Л. Петухової, О. Пінчук, Ю. Рамського, О. Спіріна, О. Шиман та інших.

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей формування інформатичної компетентності майбутніх вчителів початкових класів.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап реформування освітньої системи України включає розвиток інформатичної компетентності, підвищення ефективності застосування інформаційно-комп'ютерних технологій в освітньому процесі, а також підтримку та вдосконалення інформаційного середовища закладів освіти.

На думку вчених інформатична компетентність включає вміння самостійно шукати, аналізувати та відбирати необхідну інформацію, організувати, перетворювати, зберігати та передавати її за допомогою реальних об'єктів і інформаційних технологій [3, с. 291].

М. Головань трактує інформатичну компетентність, як інтегративне утворення особистості, яке інтегрує знання про основні методи інформатики та інформаційних технологій, уміння використовувати наявні знання для розв'язання прикладних задач, навички використання комп'ютера і технологій зв'язку, здатності подавати повідомлення і дані у зрозумілій для всіх формі і виявляється у прагненні, здатності і готовності до ефективного застосування сучасних засобів інформаційних та комп'ютерних технологій для розв'язання завдань у професійній діяльності і повсякденному житті, усвідомлюючи при цьому значущість предмета і результату діяльності [1, 322–323].

Л. Петухова зазначає, що інформатична компетентність сприяла докорінній зміні середовища, зробила його активним, більш агресивним, змінила систему цінностей, а людина у свою чергу змінює соціальне середовище [2, с. 321].

Таким чином, здійснивши аналіз наукових праць з досліджуваної теми, ми дійшли висновку, що інформатична компетентність полягає у вмінні особистості використовувати систематизовані знання, навички та вміння для

збору й обробки інформації в різних сферах людської діяльності, ефективного виконання професійних завдань і свідомого передбачення наслідків своїх дій.

На основі цього визначення можна зазначити, що інформатична компетентність майбутнього вчителя початкових класів являє собою комплексне поєднання знань, умінь, навичок, мотивації та особистісних якостей для здійснення педагогічної діяльності в галузі інформаційно-комп'ютерних технологій.

Важливою частиною інформатичної компетентності майбутнього вчителя початкових класів є мотиваційна складова, а саме: зацікавленість у роботі, наявність цілей, готовність до розв'язання проблем, креативність, аналітичні навички, прагнення до саморозвитку та самовдосконалення.

На наш погляд, головними чинниками, що сприяють розвитку інформатичних компетентностей майбутніх вчителів початкових класів у закладі вищої освіти, є:

- достатній обсяг практичних і лабораторних робіт, які передбачають застосування комп'ютерної техніки;
- дослідження методів викладання профільних педагогічних та методичних освітніх компонентів;
- виконання самостійної роботи з програмним забезпеченням для початкових класів, електронними навчальними матеріалами та веб-ресурсами;
- застосування завдань для самостійного опрацювання, які включають пошук інформації в мережі Інтернет, засобів для комунікації та дистанційної освіти;
- навчання здобувачами методам використання інформаційних технологій на різних етапах уроку.

Підготовка майбутніх учителів до використання комунікаційних технологій у професійній діяльності визначається психологічною та навчальною підготовленістю здобувачів у сфері комп'ютерних технологій, їхньою готовністю до інноваційних завдань і належним рівнем інформаційних знань.

Освітній процес у закладі вищої освіти слід організувати так, щоб заохочувати прагнення освоювати комп'ютерні технології:

- під час занять з методики викладання шкільних предметів потрібно створювати завдання та ситуації, орієнтовані на професійну діяльність, які стимулюють інтерес до вивчення ІКТ;
- освітній процес має бути організований з використанням технічних засобів, а також демонстраційних та дидактичних матеріалів, розроблених за допомогою ІКТ.

Значним є застосування проєктної діяльності, під час якої майбутній вчитель може об'єднувати знання та навички з різних галузей науки, техніки та творчості, створювати, обробляти та представляти кінцевий продукт за допомогою комп'ютерної техніки. На наш погляд, проєктна діяльність є сильним стимулом для організації дослідницької роботи, дистанційного навчання та самонавчання.

Дослідження показує, що ключовими складовими формування інформатичної компетентності у майбутніх вчителів початкових класів є:

- навички використання комп'ютерної техніки;
- здатність застосовувати відповідні програми для створення та оформлення текстових документів, розробки презентацій і публікацій;
- здатність використовувати інформаційні технології для показу аудіо- та відеоматеріалів;
- вміння створювати тестові завдання і організовувати комп'ютерне тестування;
- навички аналізу табличних даних та візуалізації інформації (створення діаграм і графіків);
- навички створення власних електронних навчальних матеріалів (електронних посібників), а також інтерактивних дидактичних ресурсів (за допомогою сучасних хмарних сервісів);
- навички використання Інтернет для вирішення педагогічних завдань: організація пошуку, обміну та зберігання інформації, доступ до наукових і методичних матеріалів.

Висновки. Таким чином, результати нашого дослідження свідчать, що інформатична компетентність майбутнього вчителя початкових класів є складовою його загальної педагогічної культури, критерієм професійної майстерності та відповідності світовим стандартам у сфері вищої освіти. Тому професійна компетентність вчителя початкових класів характеризується не лише знаннями та навичками в галузі ІКТ, але й готовністю до самоосвіти, розвитку творчого педагогічного потенціалу, соціальної відповідальності, здатністю до рефлексії, інформаційної творчості в освітньому процесі, вмінням самостійно формулювати педагогічні завдання та знаходити ефективні методи їх розв'язання, а також аналізувати та оцінювати отримані результати.

Список використаних джерел

1. Головань М. С. Інформатична компетентність як об'єкт педагогічного дослідження. *Збірник наукових праць*. Харків : УІПА, 2007. № 16. С. 322–323.

2. Петухова Л. Є. Теоретико-методичні засади формування інформатичних компетентностей майбутніх учителів початкових класів : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. Херсон, 2009. 564 с.

3. Хоружа Л. Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія. Київ. 2003. С.221.

РОЗВИТОК ТЕХНІЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Дорош Т. Л., Лисенко Д.

Актуальність проблеми. Однією з актуальних завдань сучасної музичної освіти є формування кваліфікованого фахівця, який добре володіє грою на музичному інструменті, розуміє, що технічне виконання існує в нерозривній єдності з художнім, усвідомлює важливість цього процесу для своєї майбутньої професійної діяльності. Відповідно до цього, варто приділити особливої уваги технічному розвитку здобувачів музичного мистецтва, виховувати в них свободу та координацію виконавського апарату, щоб мати можливість у повній мірі відтворити художній образ музичного твору, уникнути труднощів, що можуть виникнути в процесі виконання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для нашого дослідження важливими є праці Т. Грінченко, В. Кузенкової, Н. Ревенко, М. Демидової та інших науковців у галузі музичного мистецтва, які розглядають технічні завдання, як роботу над якістю звучання, фразуванням, навіть в елементарних технічних фігурах, що в сукупності сприяє подоланню технічних труднощів.

Мета дослідження – розкрити роль і значення технічних навичок здобувачів музичного мистецтва в освітньому процесі, що суттєво впливають на їхній професійний розвиток.

Із урахуванням цього, основними завданнями є:

- опрацювання відповідної методичної літератури та Інтернет ресурсів;
- розкриття ролі технічних вправ для набуття відповідних навичок;
- ознайомлення зі способами роботи над розвитком технічних навичок у процесі роботи над музичними творами.

Виклад основного матеріалу. Техніка музиканта складає основу будь-якого мистецтва. Вона передбачає володіння всіма прийомами виконавства, заснована на правильному звуковидобуванні, розмаїтій динаміці та зручній аплікатурі, тонкій педалізації, майстерній побудові фраз та поліфонічному звуковому